

רב מניזל-מיזל

ס'איז באקאנט :
ערגעץ אין אַ לאַנד,
פונקט אינמיטן מאַרק,
זיבן יאָר צו קינד געגאַנגען איז אַ באַרג ;
זיבן יאָר געקרעכצט ווי טויזנט ניט געשמירטע אַקסן
און פאַרטייבט אַ וועלט די אוי'רן —
און לסוף אַ מניזעלע געבוירן.
איז דאָס מניזעלע געוואַקסן און געוואַקסן,
ביז געוואַרן פונעם מניזעלע אַ מויז.
גרויס,
ניט, פאַרשטייט זיך, ווי אַ באַרג,
ניט אַפילו ווי אַ בערגל,
נאָר אַ מויז געזונט און שטאַרק —
צווישן בערגעלעך אַ צווערגל,
צווישן מניזעלעך אַ ריז.
און געהייסן האָט עס מניזל-מיזל.
אַלע מניז געציטערט פאַר דעם ריזל.
און אַז מניזל-מיזל טוט אַ ניס,
ניסן מיט אים אַלע מניז איניינעם ;
הוסט ער — טראַגט אים יעדער אונטער גלינד אַ גאַגל-מאַגל.
ווייל צו דעם, וואָס צווישן מניז אַ גוג-מגוגל !
זעט מען פונדערווייניגס גיין אים —
אונטער אוי'רל מיטן עקל בלנבן שטיין זקנים.
קומט אויף אַן אַסיפה — ביזקל
מניזל-מיזל עפנט ניט דאָס פיסקל,
קיינער ניט קיין ריר און ניט קיין פיסס,
גלינד ווי אַלע טיזלעקלעך פון גיפס.
אויף אַ חתונה, אַ בריתל —
אים דאָס בעסטע ניסל,

אָדער
אלע עסן שאַלעכץ, ער די יאָדער.
אַבער יאָדערעס יאָק יאָדערעס — רב מניזל-מיזל,
ווי געוויינטלעך יעדער ראש-הקהל, האָט זיך אַ קאַפּריזל:
פאַרן שלאָפן ליב אַ קוק צו טון אין „מעבר-יבוק“
און צו שמעקן טאַבעק.
טאַבעק מוז אים זיין, כאָטש דונערט, בליצט און האַגלט;
ניט — דער שלאָף פאַרוואַגלט.
וויזשע איז דער טאַבעק? אין דער טאַבאַקערקע.
און די טאַבאַקערקע — האָט דער אַלטיטשקער רב בערקע.
און רב בערקע, דווקא, איז אַ ייד אַ צאַצקע:
אַז ער לייגט זיך שלאָפן,
אויפן טיש די טאַבאַקערקע לאָזט ער אָפן,
און פל דכפין — שמעק דיר, פאַצקע
דיר דאָס נעזעלע, די וואַנצעלעך...
צו געזונט... און זאָלן זיך דיר חלומען
גרינגע, זיסע שמאַנצעלעך
פון געמאַרענירטע קעז-און-פוטער-קעצלעך און פון שלום און —
פּצי! אַפּצי! האַפּצי!
וואַלט דאָך זיס געווען דאָס לעבן, אַ צוקערקע —
דאַרף זיך טרעפן, אַז רב בערקע
פאַרט-אַוועק און נעמט זיך מיט די טאַבאַקערקע;
ניט רב בערקע, ניט די טאַבאַקערקע, ביידע נישטאָ הי —
צוויי און דריי און פיר מעת-לעת.
און רב מניזל-מיזל דרייט זיך אום אַ מת —
ניט ער שלאָפט, ניט ער נעמט אין מויל אַריין אַ ביסן.
אַז ער חלשט, אַז ער וויל און קען ניט ניסן!
ס'איז אַן אומגליק, זאָלט איר טאַקע וויסן:
אויף שפיץ-שפיצל
פונעם נעזל זיצט אַ קיצל,
פונקט ווי אויף שפיצינגל פון אַ לץ — אַ חוזקל, אַ וויצל...

אַט־אַ שפּרינגט אַראָפּ עס ! אַט־אַ —
ניין, סע האַלט נאָך ניט דערבנ לעת־עתה,
עפעס פעלט דערצו, אַ פּיצעלע, אַ פּינטעלע, אוי־אוי —
חולם נאָז נוי,
גוט אַזוי און רעכט אַזוי,
נאָז איז דאָ — נו ווי־זשע איז דער חולם?...
זעצט רב מינזל־מיזל זיך אַנידער,
קעגן אים דער גאַנצער עולם,
און מע ציטערט און מע וואָרפט מיט אַלע גלידער,
און מע טרייסלט און מע הייבט די פּיסלעך —
אַט־אַ גיסן טויזנט ניסלעך
זיך צונויף איניינעם אין איין גרויסן ניס,
אַט־אַ קומט זי, די דערלייזונג, אַט־אַ קומט דער גרויסער שייס,
אַט־אַ ליכטיק אין די אויגן, אַט־אַ־אַ גייט אויף די זון —
און ???